

tivă. Eponimul apare ca atare la Cyril Leslie Beeching, *A Dictionary of Eponyms*, 1979, ori la Martin H. Manser, *The Wordsworth Dictionary of Eponyms*, 1988, dar iarăși intrăm în ceață, căci lexicologii amintiți includ în aceeași categorie și „legea lui Parkinson”, după numele istoricului, economistului și romancierului britanic contemporan, autor al bestseller-ului cu acest nume din 1957. După aceeași metodă, putem atunci înscrie în categoria eponimelor și sintagme precum „epoca Bănescu”, „regimul Iliescu”, „reforma Daniel Funeriu” ș.a.m.d. Nici includerea unor expresii metaforice în dicționarul de eponime al lui Manser, limitat exclusiv la antroponime, nu ne convinge: „mărul lui Adam”, „sînul lui Avram”, „tendonul lui Ahile”, „lampa lui Aladin”... Cu atît mai puțin, „principiul lui Arhimede”.

Astfel de exagerări nu le găsim în lucrarea lui Constantin Cojocaru, care e conștient totuși că „lista rămîne deschisă”, de unde necesitatea unor ediții ulterioare îmbogățite. Dincolo de interesul strict științific al acestui dicționar, el rămîne un instrument de lucru util pentru categorii largi de cititori, o *provocare* la cunoaștere, cum bine subliniază autorul lui, și, de ce nu, un bun prilej de mirare, meditație și chiar amuzament. Căci e într-adevăr de minune să afli că numele unor banale obiecte de îmbrăcăminte precum *justă* sau *bluză* își au originea în locuri îndepărtate precum cartierul Fustat din Cairo ori Pelusium de pe Nil. Și că *pantalonii* de pe noi vin de la un popular personaj al comediei italiene. Mai pretențioasa *cra-vată* te lansează în plină istorie, la un corp de cavalerie croat al lui Ludovic al XIII-lea, eleganta *lavali-eră*, la o amantă a altui Ludovic, al XIV-lea. Cumperi niște *adidași* și nu te mai gîndești la cizmarul german Adi Dassler, inventatorul lor. Pui în valiza de vacanță *bermudele* pentru tine și minusculii *bikini* pentru soție și faci, se înțelege, abstracție de exoticele insule cu același nume din Atlantic și Pacific. Multe cuvinte uzuale vin de la zei, eroi sau monștri ai mitologiei universale pe care i-ai uitat sau despre care poate n-ai auzit niciodată: *armonie*, *ateneu*, *auroră*, *dafin*, *floră*, *faună*, *grație*, *himeră*, *iunie*, *mercur*, *narcisă*, *proteic*, *selenar*, *silvestru*, *uraniu*, *vineri*... Exemplele pot firește continua, luate din cele mai diverse domenii ale civilizației și spiritualității umane. *Dicționarul* domnului Constantin Cojocaru le oferă cu generozitate, fapt pentru care merită toată admirația și stima cititorilor de pe ambele maluri ale Prutului.

CONSTANTIN COJOCARU

Născut în data de 19 aprilie 1967 în satul Mihăileni, Râșcani – Republica Moldova. A studiat la Institutul Pedagogic „Al. Russo” din Bălți, Facultatea de Filologie (1984-1991).

A activat ca profesor de limba și literatura română la Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” din Edineț (1991-1995). Din 2007 a devenit primarul orașului Edineț.

Editează ziarul „Ateneu”. Colaborează la o serie de reviste din Republica Moldova și România.

Publicații: *Alia Vox*, *Homo ludens*, *Dicționar de eponime* ș.a.

EXPRESIA TĂCERII

Cade continuu visul decadent prin timp
sommelînd peste orașul gîndurilor ostile,
mergînd indecent peste hazardul tăcerii,
pierzîndu-și expresia ambiguă a lumii
de dîncolo de somn,
mult peste gînd,
chiar peste tăcere.
Expresia cheamă
la multe, la toate, la hăt peste vis,
infernul acesteia fredonînd peste timp,
chiar univers, chiar poate galaxie
sau metagalaxie,
sau chiar dîncolo de dumnezeii din vis,
de extremele trăirii ce-o simt, o visez, o trăiesc.
E vis, e tăcere, e zgomot imprudent,
al (a) rebeliunii cucernice din “noi (i)” ascunși
chiar peste Dumnezeu (i).

GOANĂ PRIN TĂCERE

Mă vreau pătruns de suava lumină a tăcerii,
de vraja (ne) cuvîntului trăit,
ca în sunetul lor să înțeleg
taine,
încă nedezlegate,
ce se vreau revărsate peste singurătatea din mine,
peste cuvîntul nescris și nespus,
peste cîntecul necîntat,
peste sunetul tăcerii necuvîntate.
încerc să trec peste iubirea renăscută din iubire,
peste păcatul ce naște din păcat,
c-a tainei lor să-i știu chemare
miraculoasei,
continuu răscolitoare,

care-și lasă amprente pe eul tăcuturn,
peste gândul trăit și (ne) cuvîntat,
peste sufletul muribund,
peste mine, peste tine, peste noi,
cei de jos,
peste vraja profundă a cuvîntului (ne) plăsmuit.
Tind să ajung la infern prin tăcere,
prin (ne) trăire să fiu un întreg,
ca a slovei să-i simt rătăcire
profundă,
pînă peste cuvînt,
să-i simt lira ce sună profund, chiar frenetic,
peste a tainei tăceri ce se naște din taină
și să-i simt cadențat ne (murirea) renăscută,
pînă peste cuvînt,
peste amintirea senină ce-și urcă avîntul
peste limita ei superioară și netrăită,
peste cea inferioară,
peste gând, peste vis, peste somn
peste tăcere...

LUMEA POEMULUI SINGURATIC

Trăiesc sentimentul trăirii de-apoi,
de parcă totul mi se întîmplă iarăși
și iar,
parc-aș trece mult peste transparența
singurătății timpului,
ororii patimale,
paginii tremurînde,
mult peste timpul din mine,
din noi, chiar din voi.
Poezia plonjează frenetic prin sine,
metafora ei parcă strigă-n abis,
dar,
de fapt,
adjectivul din ea pare-a fi inutil,
simulînd chiar tăcerea
luminii invizibile
a chipului monoton,
de-o simplitate savantă,
dislocată-n poemul singuratic
ce-și conservează instinctul
în structura ascunsă,
în lumea din sine
de dincolo de-apoi,
din Poezie.

CREDINȚĂ INFERNALĂ

Cît de mult ar trebui ca să credem
în infernul haotic al morții,

în visul că Dumnezeu e cu noi,
concepînd paradisul ca o ordine,
o așezare iluzorie a Sa,
a celui ce tinde a fi Mai Marele peste tot,
sau poate netot,
în gândul că atît viii,
cît și cei ce-și trăiesc somnul,
sunt cu mult încleștați
în chinul lacom al morții,
al mormîntului
sau poate al unei clipe de vis,
căci visul nu e altceva decît
o altă viață
sau poate o altă lume,
trecută prin amintirea dormindă
a cuvintelor noptii,
a contemplării cumplite,
a transfigurății de peste (ne) somn,
a unei cumplite trăiri peste tot
ce este
eul.

CE E POEZIA?

„Poezia e locul absenței”

Am lucrat o zi și chiar o noapte,
încercînd să culeg Poezie
din ramul sfintei literaturi,
din micuța crenguță a mării literaturi.
N-am tîns să mă înalț la cel mai de sus rod,
unde-s Poeziile cele mai coapte,
chiar cele mai mășcate,
mai pline de metaforă,
metaforă a vieții
sau poate a morții,
a trecerii prin timp,
spre a nu le strivi pe cele de mai jos,
de pe poalele acesteia.
Am cules întreaga zi și noapte
a vieții ce-am trăit,
dar,
rodul de sus nu mi-a fost dat să-l ajung,
să-l pipăi măcar,
să-i savurez gustul,
împlinirea,
căci veșnică este numai Ea,
Poezia,
care nu e mai mult decît locul absenței,
metaforă a vieții,
a singurătății –
Poezia.